

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO

IM. BOHATERÓW POWSTANIA

STYCZNIOWEGO

W MAŁOGOSZCZU

GLÓWNE ZAŁOŻENIA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

1. Szkolny Program Profilaktyki (zmierząc do wspierania prawidłowego rozwoju uczniów, zgodnie z wizją i misją szkoły) ma za zadanie:
 - a) wychowanie do wartości i podejmowania odpowiednich decyzji,
 - b) wspieranie w sytuacjach trudnych,
 - c) wzmacnianie mocnych stron osobowego rozwoju,
 - d) budowanie poczucia wartości,
 - e) kształcenie umiejętności komunikacyjnych,
 - f) wzmacnianie więzi emocjonalnych,
 - g) wypracowanie efektywnych sposobów radzenia sobie ze stresem.

2. Szkolny program profilaktyki obejmuje następujące obszary zachowań problemowych:
 - a) troska o zdrowie,
 - b) sytuacja zagrożenia zdrowia i życia,
 - c) przemoc i agresja,
 - d) sytuacje kryminogenne,
 - e) bezpieczeństwo,
 - f) nałogi i uzależnienia (palenie papierosów, narkotyki, alkohol, dopalacze, multimedia),
 - g) sekty i psychomanipulacja
 - h) wczesna inicjacja seksualna,
 - i) kultura osobista,
 - j) wagary,
 - k) stres szkolny.

Szkolny Program Profilaktyki to ogół działań chroniących młodzież przed zakłóceniami rozwoju i interwencyjnych w sytuacjach pojawiających się zagrożeń.

Zadaniem szkolnej profilaktyki jest chronienie młodzieży przed zagrożeniami przez działania wychowawczo – profilaktyczne, a także reagowanie w sytuacjach rozpoznania pierwszych prób podejmowania zachowań ryzykownych poprzez odwołanie się do specjalistycznej pomocy.

- PROFILAKTYKA w naszej szkole realizowana przez pracę z uczniami, rodzicami, nauczycielami i wychowawcami ma za zadanie :
- wzmacnianie więzi emocjonalnej (w grupie, klasie, rodzinie)
 - budowanie poczucia wartości
 - wzmacnianie mocnych stron rozwoju osobistego
 - kształcenie umiejętności komunikacyjnych
 - wspieranie w sytuacjach trudnych
 - kształtowanie poczucia odpowiedzialności
 - uczenie radzenia sobie ze stresem
 - dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwienie racjonalnego wyboru
 - rozwijanie możliwości podejmowania działań alternatywnych poprzez zaangażowanie uczniów w działalność pozytywną
 - reagowanie w sytuacjach rozpoznania pierwszych prób podejmowania zachowań ryzykownych poprzez odwołanie się do specjalistycznej pomocy

Okres młodzieńczy to czas szczególnie podatny na zakłócenia i podejmowanie zachowań ryzykownych.

Zachowania ryzykowne : działania zwiększające prawdopodobieństwo pojawienia się niekorzystnych psychologicznych, społecznych i zdrowotnych konsekwencji, a więc zaburzających prawidłowy rozwój

- palenie papierosów, alkohol, narkotyki
- agresja
- wulgaryzmy, brak kultury osobistej
- Wagary
- brak zainteresowania nauką
- zachowania agresywne i przestępcze
- wczesna inicjacja seksualna

Czynniki ryzyka: wszystkie elementy (cechy, sytuacje, warunki) zwiększające ryzyko wystąpienia zachowań problemowych i związanych z nimi szkód

- środowiska społeczne promujące negatywne wzorce zachowań
- normy społeczne prowokujące zachowania niekorzystne
- modelowanie takich zachowań w domu i w szkole
- konflikty i doświadczanie izolacji w dzieciństwie
- grupa rówieśnicza, w której normą są zachowania destrukcyjne
- niskie wyniki w szkole i brak celów życiowych

- łatwość zdobycia substancji psychoaktywnych
- wczesna inicjacja w zachowaniach ryzykownych

Czynniki chroniące - zwiększające odporność człowieka na działania czynników ryzyka to:

- silna więź emocjonalna z rodzicami
- pozytywny stosunek do szkoły
- zainteresowania
- regularne praktyki religijne
- szacunek do norm, wartości i autorytetów
- stała opieka sprawowana przez kompetentną osobę dorosłą
- podejmowanie aktywności (sport, nauka, twórczość)
- umiejętność rozwiązywania problemów, radzenie sobie z emocjami
- wrażliwość społeczna
- poczucie własnej skuteczności
- pozytywna grupa rówieśnicza
- ciekawość poznawcza

Profilaktyka jest kierowana na osłabianie czynników ryzyka i wzmacnianie czynników chroniących.

Określanie zagrożenia młodzieży, rozpoznanie oddziaływania czynników ryzyka i czynników chroniących w środowisku pozwala na wyodrębnienie następujących grup:

- ~ grupy niskiego ryzyka (młodzież niepodjęająca zachowań ryzykownych)
- ~ grupa podwyższonego ryzyka (osoby, które podjęły choć jedno zachowanie ryzykowne – eksperymentatorzy)
- ~ grupa wysokiego ryzyka (osoby, u których zachowania ryzykowne są utrwalone i które odczuwają negatywne konsekwencje tych zachowań)

Szkoła jest miejscem profilaktyki pierwszorzędowej, skierowanej do grupy niskiego ryzyka, polegającej na promowaniu zdrowego stylu życia i zapobieganiu zagrożeniom, w szczególności na rozwijaniu umiejętności radzenia sobie z wymogami życia. Jej celem jest opóźnianie inicjacji lub zachęcanie do abstynencji.

W sytuacjach rozpoznania pierwszych prób podejmowania zachowań ryzykownych pedagog i wychowawca odwołują się do specjalistycznej pomocy (poprzez wskazanie, pomoc w organizacji pierwszego kontaktu ze specjalistą, nawiązanie kontaktu z rodzicami, motywowanie do podjęcia leczenia i terapii).

LO w Małogoszczu obejmuje uczniów pochodzących z różnych środowisk i wchodzących w różne grupy ryzyka, mających różnego rodzaju problemy edukacyjne i wychowawcze.

Przeprowadzane ankiety wśród uczniów oraz nauczycieli, obserwacja środowiska szkolnego umożliwiły wstępną diagnozę problemów wychowawczych, do których należy zaliczyć:

1. Wysoka absencja
2. Brak zainteresowania nauką
3. Palenie papierosów
4. Używanie wulgaryzmów

Przyczyny zachowań ryzykownych w oparciu o przeprowadzone ankiety:

Ad.1 Uległość wobec kolegów, trudności w nauce, surowy nauczyciel, strach przed klasówką, brak zainteresowań, niemożność sprostaniania ambicjom rodziców i wymaganiom nauczycieli, nuda, wyjścia rytualne (21 marca), brak dyscypliny, poczucie bezkarności, złośliwość wobec nauczycieli, lenistwo, chęć zaimponowania innym

Ad.2 Lenistwo, brak systematyczności, wpływ rówieśników w klasie, często brak zainteresowania ze strony rodziców, nauka dla oceny

Ad.3 Ciekawość, odnalezienie się w grupie, reklama, pozowanie na „macho”, filmy, wzór dorosłych, sposób odreagowania stresu, moda, szpan, podkreślanie swojej dorosłości, uległość wobec presji grupy, przekora, bunt, nuda, nieumiejętność radzenia sobie z życiem

Ad.4 Obyczaj środowiskowy, wzorce wyniesione z domu, upust emocji, chęć zwrócenia na siebie uwagi, wyraz buntu, manifestowanie dorosłości, wzorce w mediach, zaburzone relacje osobowe nauczyciel – uczeń, brak reakcji nauczycieli i innych dorosłych, solidaryzowanie się grupą o takich zachowaniach, ubóstwo języka

Celem programu jest uruchomienie czynników chroniących młodzież przed zachowaniami ryzykownymi, czyli:

- budzenie zainteresowań
- budowanie pozytywnego stosunku do szkoły
- zachętę do podejmowania aktywności (sport, nauka, twórczość, itp.)
- budzenie ciekawości poznawczej
- uczenie radzenia sobie z emocjami
- wsparcie w trudnych sytuacjach
- budowanie pozytywnej grupy rówieśniczej
- budowanie autorytetów
- opiekę nauczycieli

Program zakłada systematyczne szkolenia nauczycieli wzmacniające ich umiejętności kontaktów interpersonalnych oraz pedagogizację rodziców i stałą współpracę z instytucjami wspierającymi działania szkoły.

Działania długofalowe

1. Utworzenie kół zainteresowań w ramach możliwości finansowych szkoły i zgodnych z sugestiami uczniów

- odpowiedzialni: dyrekcja, nauczyciele, pedagog

2. Rozpropagowanie regulaminu i zasad funkcjonowania Rzecznika Praw Ucznia

• Działania stałe

1. Zajęcia integracyjne dla klas pierwszych

- odpowiedzialni: pedagog

2. Aktualizowanie informacji dotyczących zagrożeń (w oparciu o ankiety i wywiady środowiskowe)

- odpowiedzialni: pedagog i wychowawcy

3. Spotkania Zespołu Wychowawczego w celu zdiagnozowania problemów, oceny efektów, w celu wybrania odpowiednich metod zapobiegających zachowaniom ryzykownym

5. Współpraca z instytucjami wspierającymi działania szkoły w zakresie profilaktyki uzależnień :

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
- Posterunek policji
- Rodzinna Poradnia Profilaktyki Uzależnień
- Stowarzyszenie „Nadzieja Rodzinie”

Oczekiwane efekty działań profilaktycznych:

- wypracowanie pozytywnego obrazu własnej osoby
- kształtowanie postaw asertywnych
- budowanie właściwego systemu wartości (postawa „być” a nie „mieć”)
- poznanie zasad skutecznego „wychodzenia z agresji”
- szeroka wiedza teoretyczna na temat uzależnień
- nabycie praktycznych umiejętności jak nie stać się ofiarą
- wykształcenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych

Lp	Blok tematyczny programu	Zadania do realizacji	Formy realizacji	Odpowiedzialni za realizację	Termin realizacji
1	Troska o zdrowie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dbalność o higienę osobistą: <ul style="list-style-type: none"> - pielęgnacja ciała i urody, - higieny osobista uczniów 2. Troska o sprawność fizyczną i aktywność ruchową. 3. Dbalność o prawidłowe odżywianie się. <ul style="list-style-type: none"> - Żywnienie a samopoczucie i zdolność do pracy oraz zapobieganie chorobom - Skutki nieprawidłowego odchudzania się i stosowania diet eliminacyjnych (bulimia i anoreksja) - Otyłość – zagrożenie dla zdrowia – gimnastyka jako sposób na odchudzanie. 4. Znajomość zasad profilaktyki najczęstszych chorób. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkanie z pielęgniarką szkolną • Rajdy piesze, rowerowe, wycieczki, imprezy sportowo-rekreacyjne • Zajęcia z pielęgniarką szkolną • Przeszkolenie młodzieży nt. szkodliwości działania promieni słonecznych przez pielęgniarkę (zbyt częste przebywanie na słońcu) 	<p>Pielęgniarka szkolna</p> <p>Wychowawcy Nauczyciele</p> <p>Pielęgniarka szkolna</p> <p>Pielęgniarka szkolna</p>	<p>I semestr każdego roku</p> <p>Cały okres realizacji programu</p> <p>I semestr</p> <p>II semestr</p> <p>II semestr</p>

		5. Korzystanie z pomocy medycznej i psychologicznej.	<p>i korzystanie z solarium, lamp kwarcowych – choroby skóry)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wiedza i AIDS - ryzykowne zachowania (kl. III) • Spotkanie informacyjne z pedagogiem szkolnym (klasy I) 	<p>Pielęgniarka szkolna, n-1 biologii</p> <p>Pedagog szkolny</p>	<p>I semestr</p> <p>I semestr</p>
2	Sytuacje zagrożenia zdrowia i życia	<p>Postępowanie w przypadku ogłoszenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alarmu przeciwpożarowego - alarmu, przeciwpowodziowego, - innych sygnałów alarmowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkanie z pełnomocnikiem ds. OC w Urzędzie Miasta • Zapoznanie uczniów w ramach zajęć PO z zasadami zachowania się w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia • Przeprowadzenie w szkole alarmu ćwiczebnego 	<p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciel PO</p> <p>Dyrektor szkoły Nauczyciele</p>	<p>I semestr</p> <p>W miarę potrzeb</p> <p>II semestr</p>

3	Przemoc i agresja	Kontrolowanie swoich stanów emocjonalnych. Odczytywanie emocji innych ludzi. Panowanie nad negatywnymi emocjami.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia warsztatowe z pedagogiem szkolnym • Projekcja filmu na temat przemocy i agresji • Dyskusja w zespołach klasowych. Realizacja tematyki godzin do dyspozycji wychowawcy: <i>Nie chcę być egoistą. Uczucia moje i innych.</i> • Zachowania w sytuacjach zagrażających osobom postronnym: <i>Reagować czy nie?</i> (dyskusja w zespołach klasowych) • Przeprowadzenie ankiety na temat przemocy 	Pedagog szkolny Wychowawcy Pedagog szkolny, Wychowawcy Wychowawcy Pedagog szkolny	II semestr Cały rok, w miarę potrzeb W miarę potrzeb II semestr
4	Sytuacje kryminogenne	Unikanie sytuacji kryminogennych: <ul style="list-style-type: none"> - używania alkoholu - używania środków odurzających - udziału w grupach przestępczych 	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkanie z przedstawicielem policji na temat grup przestępczych • Prelekcja kuratora sądu dla nieletnich na temat unikania sytuacji kryminogennych. • Trening asertywności: <i>„Kiedy, jak i dlaczego mówić NIE?”</i> 	Wychowawcy Pedagog szkolny Pedagog, kurator	I semestr I semestr

5	Bezpieczeństwo na drodze	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dbalność o bezpieczeństwo w ruchu: <ul style="list-style-type: none"> - pieszym, - motorowerowym, - samochodowym. 2. Doskonalenie umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej ofiarom wypadków. 	<ul style="list-style-type: none"> • Prelekcja przedstawiciela policji nt. bezpieczeństwa ruchu drogowego • Ćwiczenia z pielęgniarką szkolną i nauczycielem PO w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej: <ul style="list-style-type: none"> - urazy, - omdlenia, utrata przytomności, - sposób postępowania przy padacze - krwawienia, krwotoki, sztuczne oddychanie - resuscytacja 	<p>Wychowawcy, pedagog, policja</p> <p>Pielęgniarka szkolna Nauczyciel PO</p>	<p>I semestr</p> <p>II semestr</p>
6	Nalogi i uzależnienia	<p>Uświadomienie mechanizmów i skutków uzależnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nikotyna: <ul style="list-style-type: none"> - Dlaczego palenie zagraża zdrowiu? - Czy palenie zagraża tylko zdrowiu? - Jak pomóc tym, którzy chcą przestać palić? - Lansujemy modę na niepalenie - Czy odmowa palenia wiąże się z utratą przyjaciela? 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia z nauczycielem biologii, • Dyskusja w zespołach klasowych, 	<p>Nauczyciel biologii, wychowawcy, pedagog</p>	<p>Cały rok, w miarę potrzeb</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Bilans społeczny i ekonomiczny palenia <p>2. Alkoholizm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alkohol naszym wrogiem. - Używanie i nadużywanie alkoholu. - Alkoholizm jest chorobą – projekcja filmu. - Alkohol a nasze uczucia. <p>3. Narkomania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dlaczego młodzi ludzie sięgają po narkotyki? - Narkomania zagrożeniem dla zdrowia psychicznego i fizycznego. - Zgubne skutki „brania”. - Jaki jest twój stosunek do osób uzależnionych? <p>4. Dopalacze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Co to są dopalacze i jak działają?” - Dlaczego młodzi ludzie sięgają po dopalacze? 	<ul style="list-style-type: none"> • Projekcja filmu na temat alkoholizmu, • Dyskusja w zespołach klasowych, <ul style="list-style-type: none"> • Projekcja filmu nt. narkomanii • Dyskusja w zespołach klasowych. • Zapoznanie z przepisami prawa dotyczącymi używania substancji psychoaktywnych – spotkanie z przedstawicielem policji. <ul style="list-style-type: none"> • Lekcje wychowawcze poruszające tematykę dopalaczy, • Dyskusja w zespołach klasowych • Spotkania ze specjalistami zajmującymi się problematyką dopalaczy • Pedagogizacja rodziców 	<p>Wychowawcy, pedagog</p> <p>Wychowawcy, pedagog</p> <p>Pedagog, policja</p> <p>Wychowawcy, pedagog, zaproszeni specjaliści</p>	<p>II semestr</p> <p>Cały rok, w miarę potrzeb</p> <p>I semestr</p> <p>II semestr</p> <p>Cały rok</p>
--	--	---	---	---	--

7	Sekty i psychomanipulacja	<p>1. Upowszechnianie informacji o sektach.</p> <p>2. Pedagogizacja rodziców.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie tablicy informacyjnej na temat zagrożeń ze strony sekt oraz miejsc, w których istnieje możliwość uzyskania pomocy specjalistycznej • Upowszechnianie odpowiednich czasopism, ulotek, książek, broszur • Zajęcia warsztatowe tematycznie związane ze zjawiskiem psychomanipulacji • Spotkania z rodzicami • Listy otwarte skierowane do rodziców – uświadomienie zagrożeń, przekazanie informacji dotyczących sposobów rozpoznawania, przeciwdziałania i radzenia sobie w zaistniałych przypadkach (ulotki informacyjne). 	<p>Pedagog</p> <p>Pedagog, bibliotekarz</p> <p>Pedagog</p> <p>Pedagog, wychowawcy</p>	<p>I semestr</p> <p>Cały rok, w miarę potrzeb</p> <p>II semestr</p> <p>I semestr</p>
---	----------------------------------	---	--	---	--

8	Kultura osobista.	1. Pojęcie kultury osobistej (od zasad higieny do świadomego odbioru kultury).	<ul style="list-style-type: none"> • Tematyka godzin wychowawczych na temat: czym charakteryzuje się człowiek kulturalny. • Opracowanie wzorca, modelu człowieka kulturalnego. 	Wychowawcy	I semestr
		2. Sposób ubierania się jako komunikat: „kim jestem”. (wpływ subkultur i grup nieformalnych na modę młodzieżową).	<ul style="list-style-type: none"> • Dyskusje z zespołach klasowych na temat: „Mój wygląd świadczy o mnie” – stroje na różne okazje. 	Wychowawcy	II semestr
		3. Wulgaryzmy jako sposób uzewnętrzniania negatywnych emocji.	<ul style="list-style-type: none"> • Uświadomienie właściwych sposobów rozładowania emocji – dyskusja tematyczna w zespołach klasowych. 	Wychowawcy , pedagog	I semestr
		4. Wulgaryzmy jako przejaw agresji i stresu.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia warsztatowe na temat mechanizmu powstawania stresu i agresji; rola postawy asertywnej 	Pedagog	I semestr
		5. Wpływ rodziny, grupy rówieśniczej i mediów na język ucznia.	<ul style="list-style-type: none"> • Dyskusja tematyczna w zespołach klasowych – Jak ludzie wyrażają emocje? 	Wychowawcy, pedagog	II semestr

9.	Wczesna inicjacja seksualna.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przekazanie wiedzy o mechanizmach i następstwach wczesnej aktywności seksualnej <ul style="list-style-type: none"> • antykoncepcja (według programu WZR) 2. Praca z młodzieżą zagrożoną i zaniedbaną wychowawczo 3. Pomoc indywidualna w rozwiązywaniu konkretnych sytuacji kryzysowych (choroba, ciąża) 4. Zaangażowanie rodziców do edukacji i współpracy 	<ul style="list-style-type: none"> • Miniwykłady, plansze, ulotki, naklejki, filmy edukacyjne • Rozmowy indywidualne, pomoc młodzieży w wycofaniu się z zachowań ryzykownych poprzez atrakcyjne propozycje (udział w klubach sportowych, organizacjach młodzieżowych, zespołach artystycznych) • Skontaktowanie ucznia z lekarzem bądź psychologiem • Pogadanki przy okazji spotkań z rodzicami (spotkanie z psychologiem). 	<p>n–1 PDŻ, pielęgniarka szkolna</p> <p>Pedagog</p> <p>Wychowawcy, pedagog</p> <p>Wychowawcy, pedagog</p>	<p>II semestr</p> <p>Cały rok, w miarę potrzeb</p> <p>Cały rok, w miarę potrzeb</p> <p>w miarę potrzeb</p>
----	-------------------------------------	---	---	---	--

10	Wagary.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Praca z młodzieżą. 2. Rozwijanie zainteresowań. 3. Zaangażowanie uczniów w sprawy szkoły. 4. Pedagogizacja rodziców. 5. Współpraca z policją. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dyskusja w zespołach tematycznych – uświadomienie uczniom zagrożeń występujących podczas wagarów. • Skierowanie aktywności ucznia na „pozytywny tor” – kółka zainteresowań • Udział uczniów w przedsięwzięciach szkolnych – wyrobienie odpowiedzialności za sprawy szkolne. • Spotkania z rodzicami – współpraca rodziców ze szkołą, uświadomienie zagrożeń wynikających z wagarowania • Patrole na terenie przylegającym do szkoły, informacja na temat uczniów wagarujących. 	<p>Wychowawcy, pedagog</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy, opiekun SU</p> <p>Wychowawcy, pedagog</p> <p>Wychowawcy, pedagog</p>	<p>Cały rok, w miarę potrzeb</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>W miarę potrzeb</p> <p>Cały rok, w miarę potrzeb</p>
----	----------------	--	--	--	--

11	Stres.	<p>1. Czym jest stres? Ćwiczenie umiejętności radzenia sobie ze stresem.</p> <p>2. Interwencja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tablica informacyjna na temat stresu. • Zajęcia warsztatowe – Stres pod kontrolą. • Rozwiązywanie konkretnych problemów. 	<p>Pedagog</p> <p>Pedagog</p> <p>Pedagog, wychowawcy</p>	<p>I semestr</p> <p>II semestr</p> <p>Cały rok, w miarę potrzeb</p>
----	--------	---	--	---	--

Spodziewane efekty

- zmniejszenie zjawiska przemocy wśród uczniów,
- zbudowanie wizerunku szkoły bezpiecznej, przyjaznej każdemu uczniowi,
- wzrost wiedzy i świadomości uczniów i ich rodziców na temat przemocy, uzależnień oraz przeciwdziałania im,
- umiejętność radzenia sobie w sytuacjach zetknięcia się z przemocą i uzależnieniami,
- nauczenie się pozytywnych zachowań oraz właściwego postrzegania i rozumienia ludzi,
- osiągnięcie umiejętności dokonywania wartościowych i sensownych wyborów w życiu,
- nauczenie się mówienia o tym, o czym młodzież myśli, będzie wyrażać swoje uczucia oraz szanować i identyfikować się z uczuciami innych.

Ewaluacja programu

Cel ewaluacji :

- kontrola realizacji programu,
- rozwój wiedzy o programie,
- rozwiązywanie problemów powstających w czasie realizacji.

Sposoby ewaluacji programu profilaktycznego szkoły:

- obserwacja: wychowawca, pedagog szkolny,
- ankiety i kwestionariusze dla uczniów,
- dyskusja na forum zespołu wychowawców klasowych,
- wywiad: dyrektor szkoły,
- dyskusja na forum zespołu wychowawczego,
- dyskusja na posiedzeniach RP.

Ewaluacja podsumowująca ma dać odpowiedź na pytania:

- czy program powinien być kontynuowany?
- czy jest efektywny, wartościowy, czy pozwolił osiągnąć wyniki zgodne z oczekiwaniami?
- czy schemat programu był wszechstronny?
- czy nauczyciele potrafili wykorzystać wszystkie zgromadzone w nim materiały?
- czy działania były jednoznaczne i właściwie dobrane, itp. ?

PROCEDURY INTERWENCYJNE

Jeżeli podejmujesz interwencje w sprawie dotyczącej ucznia z Twojej klasy, **PAMIĘTAJ**, że rodzice są pierwszymi osobami, z którymi powinieneś o tym porozmawiać. Tylko wspólnie z nimi możesz podjąć konstruktywne działanie.

1. Uczeń palący papierosy:

- powiadamiamy wychowawcę, który ma obowiązek powiadomienia rodziców,
- wychowawca kieruje ucznia na rozmowę z pedagogiem szkolnym,
- obniżenie oceny z zachowania,
- podjęcie przez wychowawcę wzmoczonych działań uświadamiających szkodliwość palenia tytoniu.

2. Uczeń pod wpływem alkoholu :

- powiadamiamy rodziców,
- wzywamy policję (obligatoryjnie),
- przekazujemy informację wychowawcy,
- obniżenie oceny z zachowania,
- w razie powtórzenia się w/w sytuacji należy podjąć dalsze działania włączając dyrektora szkoły, pedagoga oraz instytucje przeciwdziałające uzależnieniom.

3. Uczeń pod wpływem środków odurzających:

- natychmiast wezwać rodziców i ich poinformować o zaistniałej sytuacji,
- jeżeli zachodzi taka potrzeba – udzielamy pierwszej pomocy,
- zabezpieczyć środek, o ile to możliwe,
- poinformować pedagoga, wychowawcę, dyrektora szkoły,
- w porozumieniu z dyrektorem wezwać Policję, aby zabezpieczyć narkotyki,
- obniżenie zachowania,
- w wyjątkowo trudnych przypadkach skierowanie sprawy do sądu dla nieletnich.

4. Liczne nieobecności (wagary):

- indywidualne rozmowy wychowawcy z uczniem,
- kontakt z rodzicami, informacja o frekwencji,
- opieka pedagoga nad uczniem,
- pisemne ostrzeżenie wychowawcy klasy (pismo do rodziców o konsekwencjach nie-realizowania obowiązku szkolnego)
- upomnienie wychowawcy w obecności klasy,
- nagana dyrektora szkoły,
- skreślenie z listy uczniów,
- skierowanie sprawy do sądu dla nieletnich.

Każdy przypadek nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia w szkole należy traktować indywidualnie i poddać szczegółowej analizie.

Instytucje wspierające szkołę w działaniach profilaktycznych

INSTYTUCJA	TELEFON	ZAKRES POMOCY
Poradnia Pedagogiczno – Psychologiczna w Jędrzejowie	38 617 22	a) poradnictwo pedagogiczne; b) poradnictwo psychologiczne; c) konsultacje logopedyczne;
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	38 551 35	a) porady psychologa; b) wspieranie rodzin z problemem uzależnienia; c) konsultacje psychologiczne - piątek , godz. 17; d) terapia uzależnień;
Komisariat Policji w Małogoszczu	38 554 77	a) monitoring środowiska; b) kontakt z dzielnicowymi; c) wsparcie działań porządkowych;
Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i ds. Nieletnich Jędrzejów	38 614 41 38 643 64	a) działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa; b) interwencje wychowawcze;
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie	38 636 90	a) pomoc rodzinom w trudnej sytuacji materialnej; b) interwencje kryzysowe; c) wspieranie rodzin z problemami;
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małogoszczu	38 551 35	a) pomoc materialna; b) działania związane z wykryciem zjawisk patologicznych;
Przychodnia Terapii Uzależnień i Współuzależnień ul. Jagiellońska 42a Kielce	34 573 46	a) konsultacje; b) kierowanie na leczenie;

Wojewódzka Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia ul. Grunwaldzka 47 Kielce	34 508 94	a) pomoc rodzinom w trudnej sytuacji rodzinnej b) interwencje kryzysowe c) wspieranie rodzin z problemami
Antynarkotkowy Telefon Zaufania	0 801 199 990	pomoc
Niebieska linia	0 800 200 02	pomoc
Pomarańczowe Linie	0 801 140068	pomoc
Telefon Zaufania „Powrót z U”	0 800 120 358	pomoc
Policyjny Telefon Zaufania	0 800 120 148	pomoc
Telefon Zaufania „Monar”	(022) 628 03 36 (022) 823 651 31	pomoc
Zielona linia (AIDS)	(022) 621 33 67	pomoc
Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przestępstw Ul. Wojska Polskiego 51 Kielce	34 933 44	Pomoc
Poradnia Medycyny Szkolnej ul. Kościuszki 3 Kielce	36 804 85	pomoc
Centrum Interwencji Kryzysowej Kielce	36 648 47	pomoc

Stowarzyszenie „Nadzieja Rodzinie” Kielce	33 587 55	pomoc
Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP (Mobilne Centrum Informacji Zawodowej) Kielce	34 599 84	pomoc